

מרחב ישורון ישורון על קוטב העיזבון

לרומן ביאמבאיב, הצדיק שיחיה

בין ערמה של גרוטאות עולה מתל קרבות שותת
עומדות רגלי על קטב צר ותוק לבי תיק מתקתק
שיר לזכר אלטע זאכן שעבר עם עגלה
עמוסה סחורות אין-חפץ ירשת גברות חולה:

*

כל החלומות גומרים בפה והפה איננו מלא
ושמש ידם ויום בטהום
מתגושש בדפנות ונשקט
וסהר יהם מעל כל-בו שלום
והעם עם הארץ נחבט

ושמים שותקים
ושמים צודקים
ושמים ריקים
לא יוצאים מבצה
פיות מלאו דגים

זונות הזונות
וסופרים הסופרים
מוכרים המוכרים
וקונים הקונים
במדרגות הנעות

עוד עולים ויורדים
יורדים ועולים
תור דוחק מול הכניסה
והבודקים בודקים

*

לוחשים המתים "אף לא שעל"
ואף רגע אחד שקט אין
מזיגת חמה ראש ממעל
והראש מתנדנד להנהן

אור השמש משחזו את קרניו
על מצעד חילי השורה
פיליפיני גורר איזה סב
העורבים מצוחים בקר רע

למי שאבד בחולות
למי שהלך בשדות
למי שהלביש אדמות
בשפה של מלכות מגוננת
למי שרובץ בחוצות
למי שמחזיק את השוט
למי שעוד נח על הקטב הזה
מתנמנם וסביב לו חומה כבד סוגרת

מתים כלכם וגם אותי שמו פה בערמה
אתחטף ואתפתח ואתקומם על השממה
מגדרום הפצקראשת אתרוצץ עד אין על מה

*

בְּאַרְץ כָּל הָעַם צָבֵא
צְפוּרִים שְׂרוֹת לְפִי פְקֻדָּה

קְדִימָה
שְׁמֵאל יְמִין שְׁמֵאל יְמִין
שְׁמֵאל יְמִין שְׁמֵאל
אֵיךְ יוֹצְאִים מִבֵּית עֲלְמִין
שְׁמֵאל יְמִין שְׁמֵאל

חֵם עוֹלָה עֶפֶר בְּקוֹעַ
אֶפֶס מוֹץ עֵשׂוֹן חֲרוּף
וַיֵּת מֶר וְקִיר עַל קֶבֶר
בֶּן נוֹטֵף מִפֶּה מְעוּף

אִין מְקוּם לְשִׁים תִּרְגֵּל
טְלֵאי תְּפוּר עַל סִדֵּק צַר
קוֹל צְפִירָה עוֹלָה לְזוֹכֵר
כְּבִישׁ פְּקוּק בְּאוֹר נִשְׁבֵּר

שְׁמֵאל יְמִין קְדִימָה צְעֵד
יְהוּדִים אֶל הַמְּצַעֵד
חֹר בְּלֵי קֶבֶר חֵם בְּשִׁכְל
שְׁמֵאל יְמִין שְׁמֵאל

בְּלִיל בֶּשֶׂר אַחוּז בְּאָמוּק
בֵּין קַפְלֵי שׁוּמָן נוֹצֵץ
עִם הֵתֵם תָּם שֶׁל הַמְּטָקוֹת
אֶת הַחוֹל גוֹרֵשׁ רוֹבֵץ

דֹּר זָנַב רוֹפֵס כְּמוֹהוּ
זָב קִשְׁקֶשֶׁת בְּאוֹשִׁים
עַד מִחַר אֲשֵׁפִיךָ בְּבֵהוּ
בְּלוֹקִים אֵיטוֹנָג עַל רֹאשִׁי

*

אֲנִי הוּא גוֹשׁ רוֹטֵט
יִשְׁרוֹן בֶּן מוֹם עֵבְרִית
עוֹמֵד בְּקִצֵּה הַקֶּטֶב
וּמִשְׁקִיף אֶל הַשְּׁלוּלִית

שְׁתֵּי עֵינַיִם לִי כְּחֵלוֹת
זוּג כּוֹכְבֵי מִגֵּן דָּוִד
וְאֵף אֶחָד אָדָם לִי
בוֹעֵר כְּאֵשׁ תְּמִיד

חֲרוֹן אַפִּי יִמְלַל בְּלִשׁוֹן
וּפִי יִרְגַּל פְּצָקֶרֶשֶׁת
בְּעֵבְרִית הַגּוֹרֶסֶת חֶצֶץ לְבִטּוֹן
לְגֵרֵר לְחוֹמָה לְטַפֶּשֶׁת

*

מְקַצֵּה רִגְלֵי וְעַד לְאַפֶּק מִשְׁתַּרְעַת הַגּוֹלָה
כְּאִשָּׁה פְּשׁוּקַת רִגְלַיִם מְאַפְרַת וּכְלָה
בְּעֵרֶוֹה הַמִּתְפֹּרֶרֶת נְחָה שְׂאֵלָה גְדוּלָה
וְכֵאֵן בְּקֶטֶב הַזְקֵנוֹת שְׁרוֹת אֶת שִׁיר הָאֲמִלָּה
"אֲמִלָּה אֲמִלָּה אֲמִלָּה"
טְלִטוּל טִמְטָם הָמוּז
"אֲמִלָּה אֲמִלָּה אֲמִלָּה"

טמטום טפּטף בטון
"אַמְלָלָה אַמְלָלָה אַף אַף עַל פִּי כֹן"
דִּי זְקֵנוֹת שְׁמוּטוֹת אַף
אַבְעֵט בְּפִי כֹן

תִּילִים אֶלְמוֹנִים בְּרֹאשֵׁי מִתְּפַקְדִים
וְשָׂרִים עַל אִימָה וְצִלְמוֹת
"אַנְחֵנוּ גִיסְנוּ לְכָל הַחַיִּים
מִשׁוֹרָה וְשִׁחַרְרַר רַק הַמּוֹת"

וְאוֹמְרַת לִי זְקֵנָה
"יִשְׂרוּן לְאֵן תִּפְנֶה
זְכַר בְּנֵי זְכַר
כָּל הָעוֹלָם אוֹתָךְ שׁוֹנֵא"

אוּלֵי צוֹדְקַת הַזְקֵנָה
כִּי אִם עֲבַרְתִּי אֶת הַגְּבוּל
כְּדִי לְצִאת מֵאֲשַׁמְתִּי

אִז תּוֹפְסִים לִי בֵּין רַגְלֵי
וְקוֹרְאִים לִי יְהוּדִי

כָּל הַזֵּן בְּשָׁמַיִם
וְהָאָרֶץ בְּבִרְדָּק
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ
הָעֵפֶר וְהָאֲבָק
בְּשָׁמַיִם צְהָרִים
וּבְאָרֶץ תּוֹר בְּבִנְק
כָּל הָאָרֶץ יַד תּוֹתֵבַת
לְשָׁמַיִם מָה אַכְפֵּת

עֲזֹבוּן עַל צִוְּאָר
קוֹם עֲרַפְנֵי קֹטֵב צַר
כָּל הָאָרֶץ לִי גִרְדוּם
אֵלֶּהוּ אֶכְפֹּר

*

דְּפוּק עַד עֵצִים הַזָּנֵב
בְּתוֹךְ שְׁפָה שֶׁל יְהוּדִים
שְׁלֵא מִהֶעוֹלָם הִזָּה

הַפְּצִירָה עוֹדָה חוֹרֶקֶת עַל צַפְרֹן אֶלְמָנָה
רוּחַ קָרֵב טְרָקָה דִּלְתוֹת עוֹד יֵשׁ גְּרוֹן לַמַּקְהֵלָה

רוֹקְדִים בְּהוֹרָה קְדִימָה וְאַחֲוֹרָה
יָדִים רוֹחֲצוֹת דָּם לַגְּזוּרָה

חֲצוּצָרָה תוֹקֵעַת זְמַר
אוֹטוֹטוּ יִרְדוּ דְמָעוֹת
כַּנּוֹרוֹת נִסְרוּ בְּעָרֵב
צִקְצוּקִים בְּלִשׁוֹנוֹת

מוֹם עֵבְרִית לְשׁוֹן רוֹצֵעַת גָּטוּ עַל אֲדַמַּת פְּלִחָן

תְּלֵאוּבוֹת בְּאַחֲוֹרִים
מִרְפָּקִים בֵּין הַצִּלְעוֹת
בֵּץ בְּרִטְבוּבִית הָעֵין
וְאָבֵק בְּסַרְעָפוֹת

מְקוּק הַפֶּה כִּיצַד נִשְׁתָּה וְאִין שְׂדִים?

הוֹי שִׁירֵי לִי יְרוּשָׁלַיִם
חֲרָחוּר גְּרוֹנוֹת (עֲכָשׁוּ בָנִים)
לִילָה לִילָה בְּלִילָקָה
טַפְטוּף אֲפִים (עֲכָשׁוּ בָנוֹת)

הֵךְ בַּתְּךָ קוֹם רֵד וּמַשֵּׁל
בַּחוּרִים קְדִימָה שְׁעֵט
חִיק וּטְפוּ יָמִין וּשְׂמָאל
כִּי לִבְנוֹ לֵב אֶחָד

*

הכרית החדשה

בְּגִבּוֹל חוֹמָה נִבְנִית בְּמַרְץ
חוֹל הָאָרֶץ כֵּן נוֹתַנָּת
גַּם חֶצֶץ הַמּוֹן
בְּטוֹן בְּטוֹן בְּטוֹן

שְׁמֵשׁ טְלָאִי נְעוּץ בְּגִבָּה
עַל הָאָרֶץ צְהָבָה
בְּקֶצֶה חוֹמָה צְפוּר שְׁחָרָה
בְּשִׁיר פּוֹתַחַת מְקוֹרָה

”חֵם חֵם חֵם”

לַח לַח לַח

אִין אִין אִין

צֶל צֶל צֶל

קוֹם קוֹם קוֹם

לֵךְ לֵךְ לֵךְ”

אָז אַקַח אֶת הַצֶּפֶר
וְאֶקְרַע לָהּ תְצוּרָה
וּפֶסֶת בְּשֵׁר אֶבְרָר לִי
לְאוּ דִוְקָא קִטְנָה

מִי אָמַר שְׂאִין לִי שְׂכָל
יְהוּדֵי אֲנִי אוּ מָה
אֲשַׁפֵּץ אֶת קֶצֶה הָאֶבֶר
אֶהְיֶה לְגוֹי וְדֵי

אֶקַח אֶת גִּתַח הַצֶּפֶר
וְאֶטְבֵּל בְּקִצַת עֶפֶר
אִירַק עַל קֶצֶה אֵיבֵר הַזִּכָּר
בְּמִקּוֹם הַמְבֻתָּר
וְאֶפְגִּישׁ אֶת הַגְּזֹרִים
אִישׁ בְּתָרוֹ לְקִרְאֵת רַעְהוּ

שִׁידְבַק זֶה יְדְבַק זֶה יְדְבַק

יִרְשׁ הַעֲזֹבוֹן לְנִשְׂאָרִים
לְכָל אוֹמְרֵי סְלִיחָה
אֲבָל הֵינּוּ מְכַרְחִים
יוֹגֵף הַקֶּטֶב בֵּין חוֹמוֹת
יִנְעֲלוּ הַשְּׁעָרִים
עַל שׁוֹלְחִים וּמְבַצְעִים
עַל עוֹמְדִים וְעַל דּוֹפְקִים
עַל כּוֹהֲנִים עַל לְוִיִּים
עַל זּוֹנוֹת וְעַל פְּקִידִים

רוח בואי נשפי עלי
עשי שידבקו קרעי
וקחי אותי מכאן

יפה העזבון על הגלמים
על כל אומרי סליחה
אבל היינו רק שוטרים
על גנרלים ומשת"פים דחפורים
על משתמטים ומתפקדים
על מוכיחים ומפריכים
על זוכים ועל סופדים
על עורכים ועל כורכים
על מביאים ומוציאים
על שופטים ועל אוסרים
על מצביעים ונמנעים
על עולים ועל חוזרים
על ערכים שמתאבדים
על ערכים שמתרבים
על זונות ועל פקידים

אבר גוי עצום לי יש
אני בוטח בו!
יעלה הכל באש
אסתלק מפה!!!

*

התקווה

אתגדל ואתרבה ואתערבב לי
אתגושש ואשתמט אתכולל בעננים

על כוכב אחר זורח ישמחו בני בנות פלשתים

מי אמר שאין לי רגש

יהודי אני או מה

אצטחק עם קרן שמש

ודבר שוב לא אדע

אתגדל ואתפשט ואתגולל מעללים
מיחם עם רוח ערב אצטלצל בין העלים
אתלהב עם הברקים אפהק על הבריאה
אספר עם השקיעה בערותם של שמי רבא

מי אמר שאין לי לחם

יהודי אני בזה

שאפיתי את ראשי

ואכל אותו

בכל פתח אתרוח אתחצר בחללים
אתחזר על השכינה ואשתפך אל הכלים
אתגדל ואתגדש ואשתומם על הצללים
התבוללות היהודים היא התרבות האלוקים

*

גִּרְשׁוֹ הַגְּרָגְשִׁים
פִּלְשׁוֹ הַפְּלִשְׁתִּים
הוֹבְסוֹ הַיְבוּסִים
נֶעְרְמוּ הָאֳמָרִים
חָטְאוּ הַחֲתִים
הִכְנְעוּ הַכְּנַעֲנִים
פָּרְזוּ הַפְּרָזִים
גִּרְזוּ הַגְּרָזִים

וְעָרַב נִתְּלָה בְּשָׁמַיִם
כְּתִיבֹק מִגֶּשֶׁשׁ אֶל פְּטֻמַּת אִם כְּחֶלֶה וְצוֹנְנַת